

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. marraskuuta 2023
(OR. en)

15548/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0414(NLE)

ECOFIN 1191
FIN 1170
UEM 357

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	16. marraskuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 729 final
Asia:	Ehdotus – NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 729 final.

Liite: COM(2023) 729 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.11.2023
COM(2023) 729 final

2023/0414 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) muuttamisesta

{SWD(2023) 375 final}

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ ja erityisesti sen 20 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Latvian toimitettua kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa 30 päivänä huhtikuuta 2021 komissio esitti neuvostolle myönteisen arvionsa. Neuvosto hyväksyi myönteisen arvion 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetulla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä².
- (2) Asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti kunkin jäsenvaltion enimmäisrahoitusosuutta rahoitustukeen, jota ei makseta takaisin, olisi päivitettävä 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä kyseisessä kohdassa säädetyn menetelmän mukaisesti. Komissio esitti 30 päivänä kesäkuuta 2022 kyseisen päivityksen tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (3) Latvia toimitti 26 päivänä syyskuuta 2023 komissiolle REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan mukaisesti.
- (4) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa otetaan huomioon myös asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan mukainen päivitetty enimmäisrahoitusosuus, ja siihen sisältyy komissiolle esitetty perusteltu pyyntö ehdottaa neuvostolle neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamista asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan 1 kohdan

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

² ST 10157/21; ST 10157/21 ADD 1.

mukaisesti, koska elpymis- ja palautumissuunnitelmaa ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi voida kaikilta osin enää toteuttaa. Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmaan esittämät muutokset koskevat 70:tä toimenpidettä.

- (5) Neuvosto antoi Latvialle 14 päivänä heinäkuuta 2023 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä suosituksia. Neuvosto suositteli erityisesti, että Latvia laajentaisi verotusta, myös omaisuuden ja pääoman verotusta, ja vahvistaisi terveydenhuollon ja sosiaalisen suojelun riittävyyttä. Neuvosto suositteli myös, että Latvia jatkaisi elpymis- ja palautumissuunnitelmansa vakaata täytäntöönpanoa, viimeistelisi REPowerEU-luvun ripeästi ja jatkaisi koheesiopolitiikan ohjelmien nopeaa täytäntöönpanoa. Lisäksi neuvosto suositteli, että pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saantia parannetaan julkisten lainananto- ja takausjärjestelmien avulla. Energiahaasteiden osalta neuvosto suositteli, että Latvia lakkauttaa voimassa olevat energiaa koskevat hätätukitoimenpiteet mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024 tai ainakin varmistaa, että tarvittaessa nämä toimenpiteet kohdennetaan haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien ja yritysten suojelemiseen, että ne ovat julkisen talouden kannalta toteutettavissa olevia ja että niissä säilytetään kannustimet energiansäästöön. Neuvosto suositteli myös, että Latvia vähentää yleistä riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista nopeuttamalla uusiutuvan energian käyttöönottoa ja vahvistamalla energiatehokkuustoimenpiteitä, varmistaa yhteenliittäntöjen riittävän kapasiteetin ja jatkaa synkronointia unionin sähköverkon kanssa sekä tehostaa politiikkaa, jolla pyritään kehittämään vihreää osaamista.
- (6) Ennen muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman toimittamista oli toteutettu kansallisen lainsäädännön mukaisesti alue- ja paikallisviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisprosessi. Kuulemisten tiivistelmä toimitettiin yhdessä muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman kanssa. Komissio on asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti arvioinut muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjen arviointia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.

Asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklaan perustuvat muutokset

- (7) Muutokset, joita Latvia on esittänyt elpymis- ja palautumissuunnitelmaan objektiivisten olosuhteiden vuoksi, koskevat 35:tä toimenpidettä.
- (8) Latvia on selittänyt, että viittä toimenpidettä ei ole enää mahdollista toteuttaa alkuperäisessä suunnitelmassa kaavailtujen ehtojen mukaisesti toimitusketjujen häiriöiden vuoksi. Tämä koskee tavoitteita numero 3 ja 4 toimenpiteessä 1.1.1.1i (investointi: Kilpailukykyinen rautatiehenkilöliikenne Riian kaupungin julkisessa joukkoliikennejärjestelmässä), tavoitetta numero 5 toimenpiteessä 1.1.1.2i (investointi: Ympäristöä säästävät parannukset Riian kaupungin julkiseen joukkoliikennejärjestelmään), tavoitetta numero 6 toimenpiteessä 1.1.1.3.i (investointi: Kattava pyöräilyinfrastruktuuri) ja tavoitetta numero 18 toimenpiteessä 1.2.1.4.i (investointi: Julkisen sektorin rakennusten, myös historiallisten rakennusten, energiatehokkuuden parantaminen), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 1 (Ilmastonmuutos ja ympäristönkestävyys); ja välitavoitteita numero 176 ja 177 toimenpiteessä 6.1.2.1.i (investointi: Rautateiden läpivalaisulaitteiden liittäminen Baltian maiden läpivalaisukuvien vaihtojärjestelmään (Baxe) ja tekoölyn käyttö

rautateiden tavaraliikenteen skannauskuva-analyyseissa), joka kuuluu komponenttiin 6 (Oikeusvaltioperiaate). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt soveltamisalan muuttamista tavoitteissa numero 3, 4, 5, 6, 18 ja 102 ja täytäntöönpanoaikataulun pidentämistä välitavoitteissa numero 176 ja 177. Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.

- (9) Latvia on selittänyt, että kuutta toimenpidettä ei ole enää mahdollista toteuttaa alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti korkean inflaation ja joissakin tapauksissa lisäksi toimitusketjujen häiriöiden vuoksi. Tämä koskee tavoitteita numero 63 ja 64 toimenpiteessä 2.3.1.2.i (investointi: Yritysten keskeisten digitaalisten taitojen kehittäminen), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt arvon alentamista tavoitteissa numero 63 ja 64. Tämä koskee tavoitetta numero 102 toimenpiteessä 3.1.1.4.i (investointi: Rahoituksen perustaminen matalan vuokran asuntojen rakentamista varten), joka kuuluu komponenttiin 3 (Eriarvoisuuden vähentäminen). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt edellä mainitun toimenpiteen alkuperäisen tavoitteen alentamista. Tämä koskee myös välitavoitteita ja tavoitteita numero 113, 114, 115, 116 ja 117 toimenpiteessä 3.1.2.1.i (investointi: Toimet, joilla edistetään vammaisten pääsyä julkisiin palveluihin ja työllistymismahdollisuuksia), tavoitteita numero 122 ja 123 toimenpiteessä 3.1.2.3.i (investointi: Pitkäaikaishoitopalvelujen häiriönsietokyky ja jatkuvuus) ja välitavoitteita numero 125 ja 126 toimenpiteessä 3.1.2.4.i (investointi: Sosiaalisten ja ammatillisten kuntoutuspalvelujen synerginen kehittäminen vammaisten selviytymiskyvyn edistämiseksi), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 3 (Eriarvoisuuden vähentäminen). Jotta näiden kolmen toimenpiteen vaadittu täytäntöönpanotaso voidaan säilyttää, Latvia on kompensoinut arvioitujen kustannusten nousua käyttämällä lisävaroja, jotka ovat käytettävissä rahoitustuen, jota ei makseta takaisin, enimmäisrahoitusosuuden päivittämisen jälkeen. Nämä objektiiviset olosuhteet koskevat myös välitavoitteita numero 181, 182, 183, 184 ja 185 toimenpiteessä 6.1.2.4.i (investointi: Infrastruktuurin luominen tarkastuspalveluja varten Kundziņsalassa), joka kuuluu komponenttiin 6 (Oikeusvaltioperiaate). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt edellä mainittujen toimenpiteiden täytäntöönpanoaikataulun pidentämistä. Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.
- (10) Latvia on selittänyt, että neljää toimenpidettä ei ole enää mahdollista toteuttaa alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti, koska objektiivisten olosuhteiden vuoksi hankintaprosessia on pidennettävä. Tämä koskee tavoitetta numero 66 toimenpiteessä 2.3.1.4.i (investointi: Henkilökohtaisia oppimistilejä koskevan lähestymistavan kehittäminen), tavoitetta numero 78 toimenpiteessä 2.3.2.3i (investointi: Digitaalisen kuilun kaventaminen sosiaalisesti haavoittuvassa asemassa olevien oppijoiden ja oppilaitosten kannalta), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio); välitavoitteita numero 119 ja 120 toimenpiteessä 3.1.2.2.i (investointi: Ennustevälineen kehittäminen), joka kuuluu komponenttiin 3 (Eriarvoisuuden vähentäminen) ja välitavoitetta numero 180 toimenpiteessä 6.1.2.3.i (investointi: Lentoaseman tullivalvontapisteen vastaanottamien postilähetysten tullivalvonnan parantaminen), joka kuuluu komponenttiin 6 (Oikeusvaltioperiaate). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt, että täytäntöönpanoaikataulua pidennetään välitavoitteissa numero 119, 120 ja 180 ja että välitavoite numero 78 poistetaan ja välitavoitetta numero 66 alennetaan (niin, että toimenpiteen lopullinen tavoite pidetään ennallaan). Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.

- (11) Latvia on selittänyt, että yhtä toimenpidettä ei ole enää mahdollista toteuttaa alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti odottamattomien pullonkaulojen vuoksi. Tämä koskee tavoitetta numero 71 toimenpiteessä 2.3.2.1.i (investointi: Digitaaliset taidot kansalaisille, myös nuorille), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt välitavoitteen arvon alentamista niin, että tämän toimenpiteen lopullinen tavoite pidetään ennallaan. Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.
- (12) Latvia on selittänyt, että 12:ta toimenpidettä on muutettu, jotta voidaan toteuttaa paremmat vaihtoehdot asiaan liittyvien toimenpiteiden alkuperäisen tavoitteen saavuttamiseksi. Tämä koskee tavoitetta numero 12 toimenpiteessä 1.2.1.2.i (investointi: Yritysten energiatehokkuuden parantaminen, joka on tarkoitus toteuttaa kansallisesti yhdistetyn rahoitusvälineen muodossa) ja tavoitetta numero 26 toimenpiteessä 1.3.1.2.i (investointi: Investoinnit tulvariskien vähentämiseen liittyvään infrastruktuuriin), jotka molemmat kuuluvat komponenttiin 1 (Ilmastonmuutos ja ympäristönkestävyys). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt, että energiatehokkuuden parantamiseen liittyvien hyväksytyjen hankkeiden arvoa nostetaan ja että viitataan tulvariskiltä suojelua koskevien hankkeiden päätökseen saattamiseen. Nämä objektiiviset olosuhteet koskevat myös tavoitteita numero 35 ja 36 toimenpiteessä 2.1.2.2.i (investointi Latvian kansalliset pilvipalvelut), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt nykyaikaisten tietoteknisten tietojärjestelmien ja pilvipalveluratkaisujen täytäntöönpanoa julkishallinnossa koskevan teknologisen ratkaisun muuttamista. Nämä objektiiviset olosuhteet koskevat myös välitavoitetta numero 42 toimenpiteessä 2.2.1.r (uudistus: Liiketoiminnan digitalisaatiota koskevan tuen koko syklin luominen ja alueellinen kattavuus), tavoitteita numero 43 ja 44 toimenpiteessä 2.2.1.1.i (investointi: Tuki digitaali-innovointikeskittymien ja alueellisten yhteyspisteiden perustamiselle) ja tavoitteita numero 45 ja 46 toimenpiteessä 2.2.1.2.i (investointi: Kaupallisessa toiminnassa tapahtuvan prosessien digitalisoinnin tukeminen), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt edunsaajaryhmien suurentamista talouden digitalisaation laajentamiseksi. Latvia on myös ehdottanut, että tuotosten mittaustyyppit eriytetään eri edunsaajaryhmiä varten. Näin ollen tavoitteita numero 43 ja 44 on muutettu ja uusi välitavoite numero 44 a on lisätty, jotta voidaan ottaa huomioon eri edunsaajaryhmille annettava tuki ja määrätä niihin liittyvästä mittaustyyppistä. Nämä objektiiviset olosuhteet koskevat myös välitavoitteita numero 55, 57 ja 58 toimenpiteessä 2.3.1.r (uudistus: Kestävän ja sosiaalisesti vastuullisen aikuiskoulutuksen tukikehyksen kehittäminen), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt, että kehitetään yhtenäinen sääntelykehys aiempaa tehokkaammaksi ratkaisuksi uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja samalla vahvistetaan sen täytäntöönpanoon liittyviä sitoumuksia sekä toteutetaan yhdessä nykyisiä ja suunniteltuja koulutusjärjestelmiä. Nämä objektiiviset olosuhteet koskevat myös välitavoitetta numero 128 toimenpiteessä 3.1.2.5.i (investointi: Työttömien, työnhakijoiden ja työttömyysuhan alaisten osallistuminen työmarkkinoille), joka kuuluu komponenttiin 3 (Eriarvoisuuden vähentäminen). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt, että asianomaisten sidosryhmien kuulemisen jälkeen digitaalisten taitojen arviointivälineiden määrää tarkistetaan yhteen välineeseen, jossa olisi saatavilla kahdentyyppisiä testejä, jotta käyttö olisi helpompaa. Nämä objektiiviset olosuhteet koskevat myös tavoitetta ja välitavoitetta numero 155 ja 156 toimenpiteessä 5.1.1.1.i (investointi: Täydellisen innovaatiojärjestelmän hallintomallin kehittäminen ja jatkuva toiminta) ja välitavoitetta ja tavoitetta numero 157 ja 158 toimenpiteessä 5.1.1.2.i. (investointi:

Väline innovaatioklustereiden kehittämisen tukemiseksi), jotka molemmat kuuluvat komponenttiin 5 (Talouden muutos ja tuottavuuden uudistus). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt innovaatiojärjestelmän hallintomallin tarkistamista, jotta varmistetaan tehokas tuki innovaatioklustereiden kehittämisessä. Nämä objektiiviset olosuhteet koskevat myös välitavoitetta numero 200 toimenpiteessä 6.3.1.1.i (investointi: Avoin, läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja vastuuvollinen julkishallinto) ja välitavoitetta numero 202 toimenpiteessä 6.3.1.2.i. (investointi: Julkishallinnon ammatillistaminen sekä hallinnon ja valmiuksien kehittäminen), jotka molemmat kuuluvat komponenttiin 6 (Oikeusvaltioperiaate). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt hyväksytyin asiakirjan muuttamista pätevyyskehystä koskevista suuntaviivoista sisäiseksi sääntelytoimeksi. Näin vahvistetaan julkishallinnon korkeakoulun pätevyyskehysten hyväksymisen oikeusperustaa. Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.

- (13) Latvia on selittänyt, että kolmea toimenpidettä ei ole enää mahdollista toteuttaa alkuperäisessä suunnitelmassa esitetyin ehdoin digitaalipalvelujen toimittamisessa tapahtuneiden ennakoimattomien muutosten vuoksi. Tämä koskee tavoitteita numero 29 ja 30 toimenpiteessä 2.1.1.1.i (investointi: Hallinnon nykyaikaistaminen ja palvelujen digitalisaatio, mukaan lukien liiketoimintaympäristö), tavoitteita numero 32, 33 ja 34 toimenpiteessä 2.1.2.1.i (investointi: Keskitetyt hallintoalustat ja -järjestelmät), tavoitteita numero 39 toimenpiteessä 2.1.3.1.i (investointi: Tietojen saatavuus, jakaminen ja analysointi), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Tämän perusteella Latvia on pyytänyt rahoituksen jakamista uudelleen näiden toimenpiteiden kesken ja arvon muuttamista tavoitteessa numero 39. Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.
- (14) Latvia on lisäksi selittänyt, että yhtä toimenpidettä ei ole objektiivisten olosuhteiden vuoksi enää mahdollista toteuttaa suunnitelmassa esitetyin ehdoin, koska SEUT-sopimuksen 107 artiklassa tarkoitettujen valtiontukisääntöjen noudattamisessa oli ongelmia, joita ei voitu ennakoita suunnitteluvaiheessa. Tämä koskee tavoitteen numero 82 poistamista toimenpiteessä 2.4.1.1.i. (investointi: Via Baltica -käytävän passiivisen infrastruktuurin rakentaminen 5G-kattavuutta varten), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Tämän perusteella Latvia on ehdottanut, että tavoitteen numero 82 poistamisesta vapautuvat varat käytettäisiin tavoitetason nostamiseen tavoitteessa numero 83 toimenpiteessä 2.4.1.2.i (investointi: Laajakaistan tai erittäin suuren kapasiteetin verkon ”viimeisen kilometrin” infrastruktuurin kehittäminen), joka kuuluu komponenttiin 2 (Digitalisaatio). Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.
- (15) Latvia on selittänyt, että kahta toimenpidettä on muutettu, jotta voidaan toteuttaa paremmat vaihtoehdot asiaan liittyvän toimenpiteen alkuperäisen tavoitteen saavuttamiseksi. Tämä koskee tavoitetta numero 108 toimenpiteessä 3.1.1.6.i (investointi: Päästöttömien ajoneuvojen hankinta kunnallisten toimintojen ja niihin liittyvien palvelujen suorittamista varten), joka kuuluu komponenttiin 3 (Eriarvoisuuden vähentäminen). Latvia on samalla ehdottanut, että tavoitteen numero 108 määrärahojen vähentämisestä vapautuvat varat käytettäisiin tavoitetason nostamiseen tavoitteessa numero 106 toimenpiteessä 3.1.1.5.i (investointi: Oppilaitosten infrastruktuurin ja laitteiden kehittäminen), joka kuuluu komponenttiin 3 (Eriarvoisuuden vähentäminen), jotta oppilaitosten infrastruktuuria ja laitteita voidaan kehittää entisestään. Neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava vastaavasti.

- (16) Komissio katsoo, että Latvian esittämät syyt oikeuttavat muuttamisen kyseisen asetuksen 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Virheiden korjaaminen

- (17) Neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä on havaittu kirjoitus- tai laskuvirheitä, jotka vaikuttavat 35 toimenpiteeseen. Kuten komissio ja Latvia ovat sopineet, neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava niiden kirjoitus- ja laskuvirheiden korjaamiseksi, jotka eivät vastaa komissiolle 30 päivänä huhtikuuta 2021 toimitetun elpymis- ja palautumissuunnitelman sisältöä. Nämä kirjoitus- tai laskuvirheet koskevat toimenpidettä 1.1.1 (uudistus: Riian suurkaupunkialueen liikennejärjestelmän viherryttäminen), toimenpidettä 1.2.1.1.i (investointi: Moniasuntoisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen ja siirtyminen uusiutuvaan energiaan), toimenpidettä 1.2.1.3.i. (investointi: Kuntarakennusten ja -infrastruktuurin parantaminen edistämällä siirtymistä uusiutuvaan energiaan ja parantamalla energiatehokkuutta), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 1 (Ilmastonmuutos ja ympäristön kestävyys); toimenpidettä 2.1.1.r. (uudistus: Kansallisten prosessien ja palvelujen nykyaikaistaminen ja digitalisaatio), toimenpidettä 2.1.2.r (uudistus: Kansallisten tieto- ja viestintätekniisten voimavarojen käytön tehokkuuden ja yhteentoimivuuden lisääminen), toimenpidettä 2.1.2.1i (investointi: Keskitetyt hallintoalustat ja -järjestelmät), toimenpidettä 2.1.3.r. (uudistus: Kansallisen talouden data- ja digitaalipalvelutalouden kehittäminen), toimenpidettä 2.2.1.2.i. (investointi: Kaupallisessa toiminnassa tapahtuvan prosessien digitalisoinnin tukeminen), toimenpidettä 2.2.1.3.i. (investointi: Tuki uusien tuotteiden ja palvelujen liiketoimintakäyttöönnottoon, toimenpidettä 2.2.1.4.i. (investointi: Talouden toimijoiden digitalisaatiota helpottavat rahoitusvälineet), toimenpidettä 2.2.1.5.i. (investointi: Mediayritysten digitalisaatiokehityksen edistäminen), toimenpidettä 2.3.1.1.i. (investointi: Pitkälle edenneiden digitaalisten taitojen hankkimisen varmistaminen), toimenpidettä 2.3.1.3.i. (investointi: Tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijoiden itsehallitun koulutusmallin kehittäminen), toimenpidettä 2.3.r. (uudistus: Digitaaliset taidot yhteiskunnan ja hallinnon digitalisaatiota varten), toimenpidettä 2.3.2.2.i. (investointi: Valtion ja paikallishallinnon digitalisaatiota koskevien taitojen ja valmiuksien kehittäminen), toimenpidettä 2.4.1.r. (uudistus: Laajakaistainfrastruktuurin kehittäminen), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 2 (Digitalisaatio); toimenpidettä 3.1.1.r (uudistus: Hallinnollis-alueellinen uudistus), toimenpidettä 3.1.1.1.i. (investointi: Alueellisen ja paikallisen tieverkon parantaminen) ja toimenpidettä 3.1.1.2.i. (investointi: Kuntien valmiuksien parantaminen palvelujen tehokkuuden ja laadun parantamiseksi), toimenpidettä 3.1.2.r. (uudistus: Vähimmäistulouudistusta tukevien sosiaali- ja työvoimapalvelujen saatavuus), toimenpidettä 3.1.2.5.i. (investointi: Työttömien, työnhakijoiden ja työttömyysuhan alaisten osallistuminen työmarkkinoille), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 3 (Eriarvoisuuden vähentäminen); toimenpidettä 4.1.1.r (uudistus: Ihmiskeskeisen, kattavan ja integroidun terveydenhuoltojärjestelmän kestävyys ja häiriönsietokyky), toimenpidettä 4.1.1.1.i. (investointi: Kansanterveystutkimuksen tukeminen), toimenpidettä 4.1.1.2.i. (investointi: Yliopistollisten ja alueellisten sairaaloiden terveydenhuoltoinfrastruktuurin vahvistamisen tukeminen), toimenpidettä 4.1.1.3.i. (investointi: Tuki toissijaisten avohoitopalvelujen tarjoajien terveydenhuoltoinfrastruktuurin vahvistamiseen), toimenpidettä 4.2.1.r. (uudistus: Henkilöresurssien tarjoaminen ja osaamisen kehittäminen), toimenpidettä 4.3.1.1.i. (investointi: Tuetaan muun kuin sairaalahoidon laadun ja saatavuuden arviointia ja parantamista), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 4 (Terveys); toimenpidettä 5.1.r.

(uudistus: Innovaatiojärjestelmän hallinto ja yksityinen tutkimus ja kehitys investointien motivaatio), toimenpidettä 5.2.1.r. (uudistus: Korkea-asteen koulutuksen sekä tieteellisen huippuosaamisen ja hallinnon uudistaminen), joka kuuluu komponenttiin 5 (Talouden muutos ja tuottavuuden uudistus); toimenpidettä 6.1.1.r. Analytiikan vahvistaminen ja tiedonhallinnan kehittäminen verohallinnon ja tullin alalla, toimenpidettä 6.1.2.R (uudistus: Tullitarkastuspisteissä skannattujen kuvien keskitetty etäanalysointi), toimenpidettä 6.2.1.2.i (investointi: Talousrikosten tutkintavalmiuksien vahvistaminen), toimenpidettä 6.2.1.3.i. (investointi: Erillisen koulutuskeskuksen perustaminen tuomareiden, tuomioistuinten henkilöstön, syyttäjien, avustavien syyttäjien ja erikoistuomareiden pätevyyden kehittämiseksi (tieteidenväliset asiat)), toimenpidettä 6.3.1.3.i. (investointi: Julkishallinnon innovaatioekosysteemin kehittäminen), toimenpidettä 6.3.1.4.i (investointi: Kansalaisjärjestöjen kasvu sosiaaliturvan edustuksen vahvistamiseksi ja yleisten etujen seuraamiseksi), jotka kaikki kuuluvat komponenttiin 6 (Oikeusvaltioperiaate). Nämä korjaukset eivät vaikuta kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

Asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklaan perustuva REPowerEU-luku

- (18) REPowerEU-luku sisältää yhden uuden uudistuksen ja kolme uutta investointia. Uudistuksen tavoitteena on vähentää yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja edistää Latvian tavoitetta tulla vihreän energian viejämäaksi. Ensimmäisen investoinnin tavoitteena on nopeuttaa kansallisen verkon synkronointia Manner-Euroopan sähköverkkojen kanssa sekä turvata ja vakauttaa energiahuolto. Toinen investointi on jaettu neljään osaan, ja sen tarkoituksena on nykyaikaistaa, digitalisoida ja turvata kansallinen energiaverkko a) lisäämällä kansallista verkkokapasiteettia, jotta siihen voidaan integroida entistä paremmin vaihtelevia uusiutuvia energialähteitä, b) parantamalla energiansiirtojohtoja, c) panemalla täytäntöön pitkälle kehittynyt älykäs jakelunhallintaratkaisu ja d) saattamalla päätökseen analyttiset tutkimukset, joita tarvitaan laatimaan Latvialle etenemissuunnitelma vihreän energian viejämäaksi. Kolmas investointi mahdollistaa uuden kestävä biometaanin syöttöpisteen rakentamisen ja tietoteknisen ratkaisun kehittämisen syöttöpisteen älykästä hallintaa varten.
- (19) Uudistuksella edistetään myös energiaköyhyyden torjumista tukemalla ja edistämällä energiayhteisöjä.
- (20) Komissio on arvioinut REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa vahvistettujen arviointikriteerien perusteella.

Kuutta pilaria tukeva tasapainoinen ratkaisu

- (21) REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.1 mukaisesti suuressa määrin (luokitus A) kattavan ja riittävän tasapainoisen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvan ratkaisun, joka tukee asianmukaisesti kaikkia mainitun asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet ja sille osoitetut määrärahat.

- (22) Ensimmäisen pilarin osalta Latvian muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää lisätoimenpiteitä, joilla vastataan vihreisiin haasteisiin, erityisesti REPowerEU-luvussa. Tämän luvun toimenpiteillä autetaan saavuttamaan unionin vuoteen 2030 ulottuvat ilmastotavoitteet sekä EU:n tavoite ilmaston neutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä, koska niissä valmistellaan kansallista energiaverkkoa uusiutuvan sähkön parempaa integrointia varten ja lisätään kestävän biometaanin käyttöönottoa. Toimenpiteen 7.1.r (uudistus: Kansallisen energia-alan uudistaminen) odotetaan i) saavan aikaan suotuisat edellytykset energiayhteisöille, tuottajakuluttajille ja mikrotuotannon omistajille, ii) luovan edellytykset nykyisten siirto- ja jakeluverkkojen käytön tehostamiselle ja iii) luovan edellytykset lisätä kestävän biometaanin käyttöä, kun sitä syötetään olemassa olevaan maakaasuverkkoon. Kaikkien REPowerEU-lukuun sisältyvien toimenpiteiden odotetaan edistävän merkittävästi vihreää siirtymää tai siitä aiheutuviin haasteisiin vastaamista.

Vastaaminen kaikkiin maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä

- (23) On odotettavissa, että REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma auttaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin tai merkittävään osaan (luokitus A) haasteista, jotka on yksilöity Latvialle osoitetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien niiden julkista taloutta koskevat näkökohdat, tai muissa komission talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä virallisesti antamissa asiaankuuluvissa asiakirjoissa.
- (24) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa otetaan erityisesti huomioon maakohtaiset suositukset, jotka neuvosto on virallisesti hyväksynyt ennen kuin komissio arvioi muutetun suunnitelman. Koska Latvialle osoitettuja enimmäismäärärahoja on tarkistettu alaspäin, vuosien 2022 ja 2023 suosituksia, jotka eivät liity energiahaasteisiin, ei oteta kokonaisarvioinnissa huomioon.
- (25) Arvioituaan edistymistä kaikkien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten täytäntöönpanossa muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman toimitusajankohtana komissio katsoo, että edistyminen on ollut merkittävää finanssipolitiikkaa (2022), rahanpesun torjuntaa (maakohtaiset suositukset 2020.4.1 ja 2019.1.3), maksuvalmiustukea kriisin vaikutusten torjumiseksi (maakohtainen suositus 2020.3.1) sekä julkisten investointien lisäämistä vihreään ja digitaaliseen siirtymään (maakohtainen suositus 2022.1.2) koskevien suositusten täytäntöönpanossa.
- (26) Muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy laaja joukko toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka auttavat vastaamaan vaikuttavalla tavalla kaikkiin tai merkittävään osaan neuvoston Latvialle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä antamissa maakohtaisissa suosituksissa esitetystä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista. Kyseessä ovat erityisesti vihreä siirtymä (maakohtaiset suositukset 2020.3.6, 2020.3.5, 2019.3.3 ja 2019.3.4) ja digitaalinen muutos (maakohtaiset suositukset 2020.3.7 ja 2019.3.5), sosiaalinen syrjäytyminen (maakohtaiset suositukset 2020.2.1, 2020.2.4, 2019.2.1 ja 2019.2.3), terveydenhuolto (maakohtaiset suositukset 2020.1.2 ja 2019.2.3), alueelliset erot (maakohtainen suositus 2019.4.1) ja kohtuuhintainen asuminen (maakohtainen suositus 2019.3.2), digitaalinen osaaminen ja aikuiskoulutus (maakohtaiset suositukset 2020.2.4, 2019.2.2

ja 2019.2.4) ja korkea-asteen koulutus (maakohtainen suositus 2019.2.2), lähentymisen ja tuottavuuden kasvu, mukaan lukien tutkimus ja innovointi sekä yritysinvestointien tukeminen (maakohtaiset suositukset 2020.3.4 ja 2019.3.1), sekä hallinnolliset valmiudet, mukaan lukien verohallinto, julkiset hankinnat ja oikeusjärjestelmä (maakohtainen suositus 2019.4.1).

- (27) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa Latvia ei poista uudistuksia ja säilyttää niiden tavoitetasoa kaikissa kuudessa komponentissa. Objektiiivisista syistä johtuvaa tavoitteiden alentamista joissakin investoinneissa lievennetään laajentamalla toisia tai etsimällä niissä parempia vaihtoehtoja.
- (28) REPowerEU-luvun odotetaan auttavan energiaan liittyvien vuosien 2022 ja 2023 maakohtaisten suositusten käsittelyssä. Erityisesti uudistustoimenpiteen 7.1.r (uudistus: Kansallisen energia-alan uudistaminen) odotetaan vähentävän yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista nopeuttamalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa. Investointitoimenpiteiden 7.2.i (investointi: Energian toimitusvarmuus ja -vakaus sekä synkronointi unionin verkon kanssa), 7.3.i (investointi: Sähkönsiirto- ja -jakeluverkkojen parantaminen, digitalisointi ja turvaaminen) ja 7.4.i (Kestävän biometaanin käyttöönoton lisääminen) odotetaan myös vähentävän yleistä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja nopeuttavan uusiutuvan energian käyttöönottoa, koska kestävän biometaanin käyttöönottoa lisätään, kansallisia sähkönsiirto- ja jakeluverkkoja digitalisoidaan, parannetaan ja turvataan ja sähkön varastointia ja kapasiteettia lisätään. Niiden odotetaan myös varmistavan yhteenliitöntöjen riittävän kapasiteetin ja jatkavan synkronointia unionin sähköverkon kanssa.

Ei merkittävää haittaa

- (29) On odotettavissa, että REPowerEU-luvun sisältävässä muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa varmistetaan asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.4 mukaisesti, että siihen sisältyvien uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteistä ei aiheudu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852³ 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa (”ei merkittävää haittaa” -periaate) ympäristötavoitteille (luokitus A).
- (30) Muutetussa suunnitelmassa arvioidaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen mukaisuutta noudattaen menetelmää, joka on esitetty komission teknisissä ohjeissa ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti (2021/C 58/01). Suunnitelman muuttamisen yhteydessä toimenpiteisiin tehdyt muutokset eivät vaikuta alkuperäisen elpymis- ja palautumissuunnitelman osalta tehtyyn arviointiin.
- (31) Latvia on toimittanut kaikkien käyttöön otettujen muutettujen ja uusien uudistusten ja investointien, myös REPowerEU-luvun, osalta arvioinnin sen varmistamiseksi, että mistään toimenpiteestä ei aiheudu merkittävää haittaa. Välitavoitteisiin ja tavoitteisiin sisällytetään tarvittaessa erityisiä suojatoimia, joilla varmistetaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen noudattaminen. Latvian toimittamien tietojen perusteella voidaan

---

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

päätellä, että suunnitelman odotetaan varmistavan, ettei mikään toimenpide aiheuta asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille.

- (32) Mikään Latvian REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman mukainen toimenpide ei kuulu asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan a alakohdan soveltamisalaan.

REPowerEU-tavoitteiden edistäminen

- (33) Asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.12 mukaan REPowerEU-luvun odotetaan edistävän tuloksellisesti ja suuressa määrin (luokitus A) energiaturvallisuutta, unionin energiahuollon monipuolistamista, uusiutuvan energian käyttöönottoa ja energiatehokkuutta, energian varastointikapasiteetin lisäämistä tai tarvittavaa riippuvuuden vähentämistä fossiilisista polttoaineista ennen vuotta 2030.
- (34) REPowerEU-lukuun sisältyvien toimenpiteiden odotetaan edistävän asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan b, c ja e alakohdan tavoitteiden saavuttamista. Kestävää biometania koskevien investointien ja niihin liittyvän uudistuksen odotetaan lisäävän tämän lähteen käyttöönottoa, koska perustetaan alueellinen syöttöpiste ja laaditaan oikeudellinen kehys kestävän biometaanin syöttämiseksi olemassa olevaan maakaasuverkkoon (b alakohdan tavoite). Tässä kehyksessä odotetaan, että myös pienet biometaanin tuottajat pystyvät osaltaan lisäämään tämän lähteen yleistä käyttöönottoa, koska ne saavat pääsyn käytettävissä oleviin syöttöpisteisiin. Sähköverkon nykyaikaistamiseen, digitalisaatioon ja turvallisuuteen tehtävien investointien odotetaan lisäävän uusiutuvien energialähteiden osuutta ja nopeuttavan niiden käyttöönottoa, koska käyttöön otetaan älykkäitä verkonhallintaratkaisuja sekä siirto- että jakelutasolla ja lisätään kansallista verkkokapasiteettia uusiutuvien energialähteiden integroimiseksi (b alakohdan tavoite). Uudistuksella on määrä puuttua energiaköyhyyteen luomalla suotuisa sääntelykehys energiayhteisöille ja omatuotannolle sekä ottamalla tämän kehyksen yhteydessä käyttöön aloitteita haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien hyväksi (c alakohdan tavoite). Akkusähkövaraston rakentamiseen tehtävien investointien odotetaan auttavan puuttumisessa sisäisen ja rajat ylittävän energian siirron ja jakelun pullonkauloihin, jotka johtuvat kansallisen verkon asteittaisesta irtautumisesta Venäjän ja Valko-Venäjän verkoista (e alakohdan tavoite). Investoinnilla olisi myös tuettava sähkön varastointia ja parannettava energiavarmuutta (e alakohdan tavoite).
- (35) REPowerEU-lukuun sisältyvät toimenpiteet ovat yhteneviä asetuksen (EU) 2021/41 21 c artiklan 3 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien Latvian toimien kanssa, kun otetaan huomioon jo hyväksytyyn neuvoston täytäntöönpanopäätökseen sisältyvät toimenpiteet sekä muut kansallisesti rahoitetut tai unionin rahoittamat täydentävät tai liitännäistoimenpiteet. Akkusähkövaraston rakentamiseen tehtävillä investoinneilla täydennetään Verkojen Eurooppa -välineestä rahoitettavaa rajatylittävää hanketta. REPowerEU-luvun tavoitteet vastaavat Latvian pyrkimystä vähentää entisestään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista, nopeuttaa vihreää siirtymää ja tulla puhtaan energian viejämaaksi.

Toimenpiteet, joilla on rajatylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus

- (36) Asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.13 mukaisesti REPowerEU-lukuun sisältyvillä toimenpiteillä odotetaan olevan suuressa määrin (luokitus A) rajatylittävä tai useita maita koskeva ulottuvuus tai vaikutus.
- (37) REPowerEU-luku edistää energihuollon turvaamista koko unionissa mahdollistamalla uusiutuvien energialähteiden integroinnin älykkäiden verkonhallintaratkaisujen avulla, nykyaikaistamalla ja turvaamalla sähköinfrastruktuurit, lisäämällä sähkön varastointikapasiteettia ja nopeuttamalla Baltian maiden sähköverkon synkronointia unionin verkon kanssa.
- (38) REPowerEU-luku auttaa myös vähentämään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista lisäämällä kestäväen biometaanin käyttöönnottoa ja investoimalla sähköverkon nykyaikaistamiseen, digitalisaatioon ja turvallisuuteen, jotta uusiutuvia energialähteitä voidaan integroida paremmin. Akkusähkövaraston asentamista koskevan investointitoimenpiteen tarkoituksena on täydentää Latvian, Liettuan, Viron ja Puolan toteuttamaa rajatylittävää hanketta, jonka tarkoituksena on varmistaa Baltian maiden sähköverkkojen täydellinen synkronointi Manner-Euroopan verkon kanssa. Tämä investointi sisältää myös liitännäistoimet, joilla pyritään parantamaan kriittisten infrastruktuurien kyberturvallisuutta ja varmistamaan siirtoverkon vakaa toiminta synkronoinnin jälkeen, jotta uusiutuvien energialähteiden integrointia voidaan parantaa. Sähkönsiirto- ja -jakeluverkkojen parantamiseen, digitalisaatioon ja turvaamiseen tehtävillä investoinneilla on myös rajatylittävä ja useita maita kattava ulottuvuus ja vaikutus, koska niiden odotetaan osaltaan poistavan energiavirtojen pullonkauloja ja helpottavan uusiutuvien energialähteiden integrointia verkkoihin.
- (39) Sellaisten REPowerEU-lukuun sisältyvien toimenpiteiden arvioidut kustannukset, joilla on rajatylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus, ovat 99 prosenttia REPowerEU-luvun arvioiduista kustannuksista. Luvulla arvioidaan näin ollen olevan suuressa määrin rajatylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus.

Vihreän siirtymän edistäminen, luonnon monimuotoisuus mukaan lukien

- (40) REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.5 mukaisesti toimenpiteitä, joilla edistetään suuressa määrin (luokitus A) vihreää siirtymää, myös luonnon monimuotoisuutta, tai siitä aiheutuviin haasteisiin vastaamista. Ilmastotavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 42 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista ja 100 prosenttia REPowerEU-luvun toimenpiteiden arvioiduista kokonaiskustannuksista mainitun asetuksen liitteessä VI esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna. Kuten asetuksen (EU) 2021/241 17 artiklassa edellytetään, REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma on johdonmukainen niiden tietojen kanssa, jotka on sisällytetty kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan vuosiksi 2021–2030.
- (41) REPowerEU-lukuun sisältyvillä toimenpiteillä on pysyvä vaikutus, koska niillä edistetään kansallisten sähkönsiirto- ja -jakeluverkkojen nykyaikaistamista, turvaamista ja digitalisaatiota. Kansalliseen verkkoon tehtävät investoinnit ovat avainasemassa puhtaaseen energiaan siirtymisen nopeuttamisessa ja kansallisten verkkojen synkronoinnissa Manner-Euroopan verkon kanssa myös, kun otetaan huomioon EU:n tavoite ilmastoneutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä. Tämän luvun

toimenpiteillä autetaan lisäksi saavuttamaan unionin vuoteen 2030 ulottuvat energia- ja ilmastotavoitteet sekä EU:n tavoite ilmastoneutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä, koska niissä valmistellaan kansallista energiaverkkoa uusiutuvan sähkön parempaa integrointia varten ja lisätään kestävä biometaanin käyttöönottoa. Uudistuksen odotetaan i) saavan aikaan suotuisat edellytykset energiayhteisöille, tuottajakuluttajille ja mikrotuotannon omistajille, ii) luovan edellytykset nykyisten siirto- ja jakeluinfrastruktuurien tehokkaammalle käytölle ja iii) luovan edellytykset kestävä biometaanin käytön lisäämiselle, kun sitä syötetään olemassa olevaan maakaasuverkkoon.

- (42) Investoinnit energiahuollon turvaamiseen ja vakauttamiseen sekä kansallisen sähköverkon ja unionin verkon synkronointiin edistävät Latvian vihreää siirtymää pois fossiilisista polttoaineista. On odotettavissa, että sähkönsiirto- ja -jakeluverkkojen parantamiseen, digitalisaatioon ja turvaamiseen tehtävillä investoinneilla huolehditaan siitä, että vaihtelevien uusiutuvien energialähteiden määrää lisätään Latvian tavoitteessa tulla puhtaan energian viejämäksi. Investoinnit kestävä biometaanin täydentävät kansallista pyrkimystä lisätä uusiutuvien energialähteiden osuutta ja nopeuttaa niiden käyttöönottoa. Kaikkien REPowerEU-lukuun sisältyvien toimenpiteiden odotetaan näin ollen edistävän merkittävästi vihreää siirtymää tai siitä aiheutuviin haasteisiin vastaamista.

Digitaalisen muutoksen edistäminen

- (43) Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.6 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin edistetään digitaalista muutosta tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Digitaalisia tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 23 prosenttia muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista mainitun asetuksen liitteessä VII esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.
- (44) Muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät digitaaliset toimenpiteet koskevat useita digitaaliseen muutokseen liittyviä näkökohtia, jotka sisältävät julkisen ja yksityisen sektorin, osaamisen ja yhteydet, ja niissä keskitytään Latvian talouden kilpailukykyyn parantamiseen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmaan tehdyt muutokset eivät vaikuta merkittävästi vaikutukseen, joka elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on digitaaliseen muutokseen tai siitä johtuviin haasteisiin.
- (45) REPowerEU-luvun odotetaan edistävän digitaalista siirtymää ja siitä johtuviin haasteisiin vastaamista sähkön jakelu- ja -siirtoverkkojen digitalisaation ja kriittisten energiainfrastruktuurien digitaaliseen turvallisuuteen tehtävien investointien avulla. Luvun toimenpiteillä lisätään myös älykkäisiin energiajärjestelmiin liittyvää varastointikapasiteettia. Asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 5 kohdan mukaisesti REPowerEU-lukuun sisältyviä uudistuksia ja investointeja ei oteta huomioon laskettaessa suunnitelman kokonaismäärärahoja kyseisessä asetuksessa asetetun digitaalisen tavoitteen koskevan vaatimuksen soveltamiseksi.

Seuranta ja täytäntöönpano

- (46) REPowerEU-luvun sisältävässä muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ovat asianmukaisia (luokitus A) takaamaan asetuksen

(EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan h alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.8 mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien suunnitellun aikataulun ja suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden sekä niihin liittyvien indikaattoreiden, tuloksellisen seurannan ja toteuttamisen.

- (47) Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmaan ehdotettujen muutosten luonne ja laajuus eivät vaikuta elpymis- ja palautumissuunnitelman tuloksellista seurantaan ja täytäntöönpanoa koskevaan aiempaan arviointiin. Muutettuihin toimenpiteisiin liittyvät välitavoitteet ja tavoitteet, myös REPowerEU-luvun välitavoitteet ja tavoitteet, ovat selkeitä ja realistisia, ja kyseisille välitavoitteille ja tavoitteille ehdotetut indikaattorit ovat asianmukaisia, hyväksyttäviä ja luotettavia. Välitavoitteet ja tavoitteet ovat merkityksellisiä myös niiden jo toteutettujen toimenpiteiden kannalta, jotka ovat tukikelpoisia asetuksen (EU) 2021/241 17 artiklan 2 kohdan nojalla. Näiden välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävä saavuttaminen ajan myötä on tarpeen maksupyyntöjen perustelemiseksi.

Kustannukset

- (48) REPowerEU-luvun sisältävässä muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt suunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrän perustelut ovat asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan i alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.9 mukaisesti jossakin määrin (luokitus B) kohtuullisia ja uskottavia ja kustannustehokkuusperiaatteen mukaisia sekä oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.
- (49) Latvia on toimittanut erilliset kustannusarviot kaikista REPowerEU-luvun sisältävään elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvistä uusista toimenpiteistä, joista aiheutuu kustannuksia, sekä erilliset perustelut kaikista nykyisistä toimenpiteistä, joiden muutokset ovat aiheuttaneet muutoksia kustannusarvioihin. Latvian toimittamat tiedot ovat yleisesti riittävän yksityiskohtaisia, jotta kustannusarvioiden kohtuullisuutta ja uskottavuutta voidaan arvioida. Latvia on toimittanut kustannusarviot ja -oletukset käyttäen vakiomallin mukaista taulukkoa, jossa on tarkoitus esittää yhteenveto kustannuslaskentaa koskevista keskeisistä tiedoista ja todisteista, mukaan lukien kustannuslaskelmien perustana olevat menetelmät. Latvia toimitti myös täydentäviä tositteita kustannusarvioista, kuten tarjouspyyntöjä, viittauksia aiemmin tehtyihin vertailukelpoisiin investointeihin sekä pätevien asiantuntijoiden laatimia yksityiskohtaisia kustannusarvioita. Lisäksi Latvia esitti rakennuskustannusennusteestaan erilaisia vuosikertoja, joilla perusteltiin inflaatioon liittyvä kustannusten nousu. Kustannusarvioiden ja täydentävien asiakirjojen arviointi osoittaa, että suurin osa uusien toimenpiteiden kustannuksista on hyvin perusteltuja, kohtuullisia ja uskottavia. Lisäksi muutettujen toimenpiteiden kustannusarvioiden muutokset ovat riittävän perusteltuja ja oikeasuhteisia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat kustannustehokkuusperiaatteen mukaisia ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin. Muutettujen toimenpiteiden kustannusarviot koskevat vain murto-osaa suunnitelmasta eivätkä vaikuta alkuperäisen suunnitelman arviointiin kustannuskriteerin osalta (luokitus B).
- (50) Latvia on toimittanut riittävät tiedot ja todisteet siitä, että kaikkien uusien ja REPowerEU-toimenpiteiden kustannuksia ei rahoiteta samanaikaisesti muista unionin rahoituslähteistä. Sitoumus ottaa käyttöön suojatoimia, joiden tarkoituksena on estää

päällekkäinen rahoitus, säilyy, eikä sitä ole muutettu suunnitelman muuttamisen yhteydessä.

Mahdolliset muut arviointikriteerit

- (51) Komissio katsoo, että Latvian esittämät muutokset eivät vaikuta myönteiseen arvioon, joka Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 esitettiin elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyydestä, vaikuttavuudesta, tehokkuudesta ja johdonmukaisuudesta 19 artiklan 3 kohdan c, g, j ja k alakohdassa vahvistettuihin arviointikriteereihin nähden.

Kuulemismenettely

- (52) Latvia järjesti kansallisen lainsäädäntökehyksensä mukaisesti useita kuulemisia asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa keskustellakseen asetuksen (EU) 2021/241 muutoksista ja sen muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman sisällöstä. Kansalaisia kuultiin muutetusta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta virallisesti hallituksen sähköisen foorumin kautta touko-kesäkuussa 2023. Myös työmarkkinaosapuolia, myös ammattialajärjestöjen edustajia, kuultiin. Sidosryhmien ehdotukset ovat julkisesti saatavilla. Niitä kannustettiin osallistumaan keskusteluihin koheesiopolitiikan tuen täytäntöönpanoon käytettävällä hallinto- ja valvontajärjestelmällä, jossa sidosryhmien edustajat kuuluvat olennaisena osana EU:n varojen seurantakomiteaan.
- (53) Osana sidosryhmien kuulemisprosessia Latvian viranomaiset järjestivät julkisen kuulemisen REPowerEU-luvusta sitä koskevassa lainsäädäntöportaalissa. Neljältä yhteistyökumppanilta saatiin yhteensä 12 vastausta. Latvian viranomaiset tutkivat saadut huomautukset, ja sidosryhmille toimitettiin selitys jatkotoimista.

Myönteinen arvio

- (54) Koska komissio antaa REPowerEU-luvun sisältävästä muutetusta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta myönteisen arvion todeten, että suunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit, mainitun asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ja liitteen V mukaisesti olisi vahvistettava REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat uudistukset ja investointihankkeet, asiaankuuluvat välitavoitteet, tavoitteet ja indikaattorit sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville suunnitelman täytäntöönpanoa varten rahoitustukena, jota ei makseta takaisin.

Rahoitusosuus

- (55) REPowerEU-luvun sisältävän Latvian muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 1 969 244 522 euroa. Koska muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on suurempi kuin Latvian käytettävissä oleva päivitetty enimmäisrahoitusosuus, REPowerEU-luvun sisältävää Latvian muutettua elpymis- ja palautumissuunnitelmaa varten myönnettävän rahoitusosuuden, joka lasketaan 11 artiklan mukaisesti, olisi oltava yhtä suuri kuin REPowerEU-luvun sisältävää Latvian muutettua elpymis- ja palautumissuunnitelmaa

varten käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärä. Tämä määrä on 1 834 501 144 euroa.

- (56) Asetuksen (EU) 2021/241 21 a artiklan 5 kohdan mukaisesti Latvia toimitti 26 päivänä syyskuuta 2023 pyynnön kyseisen asetuksen 21 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tulojen jakamisesta jäsenvaltioiden kesken asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä IV a olevassa menetelmässä esitettyjen indikaattoreiden perusteella. REPowerEU-lukuun sisältyvien 21 c artiklan 3 kohdan b–f alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden arvioidut kokonaiskustannukset ovat 134 743 378 euroa. Koska tämä määrä on suurempi kuin Latvian käytettävissä oleva jako-osuus, Latvian käytettävissä olevan lisärahoitustuen, jota ei makseta takaisin, olisi oltava samansuuruinen kuin jako-osuus. Tämä määrä on 123 797 035 euroa.
- (57) Lisäksi Latvia esitti 28 päivänä helmikuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/1755⁴ 4 a artiklan mukaisesti perustellun pyynnön siirtää brexit-mukautusvarauksesta tukivälineeseen koko sen jäljellä oleva alustava jako-osuus, jonka määrä on 10 946 343 euroa. Tämä määrä olisi asetettava saataville REPowerEU-luvussa esitettyjen uudistusten ja investointien tukemiseen lisärahoitustukena, jota ei makseta takaisin.
- (58) Latvian käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärän olisi oltava 1 969 244 522 euroa.

REPowerEU-ennakkorahoitus

- (59) Latvia on pyytänyt REPowerEU-lukunsa täytäntöönpanoa varten seuraavaa rahoitusta: 10 946 343 euron siirtäminen brexit-mukautusvarauksen alustavasta jako-osuudesta ja 123 797 035 euron siirtäminen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY mukaisesta päästökauppajärjestelmästä saatavista tuloista.
- (60) Latvia on asetuksen (EU) 2021/241 21 d artiklan nojalla pyytänyt 26 päivänä syyskuuta 2023 ennakkorahoituksena 26 948 676 euroa eli 20 prosenttia haetusta rahoituksesta. Kyseinen ennakkorahoitus olisi käytettävissä olevien varojen mukaisesti asetettava Latvian saataville asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdan nojalla tehtävän komission ja Latvian välisen sopimuksen, jäljempänä 'rahoitussopimus', mukaisesti sillä edellytyksellä, että kyseinen rahoitussopimus tulee voimaan.
- (61) Latvian elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioinnin hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annettua neuvoston täytäntöönpanopäätöstä ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti. Selkeyden vuoksi kyseisen täytäntöönpanopäätöksen liite olisi korvattava kokonaan,

---

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1755, annettu 6 päivänä lokakuuta 2021, brexit-mukautusvarauksen perustamisesta (EUVL L 357 8.10.2021, s. 1).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan täytäntöönpanopäätöstä (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 seuraavasti:

1) Korvataan 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksyminen

Hyväksytään asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella arvio Latvian muutetusta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset uudistukset ja investointihankkeet, elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, mukaan lukien asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet, suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät asiaankuuluvat indikaattorit sekä järjestelyt, joiden avulla komissio voi saada täysimääräisesti käyttöönsä niiden perustana olevat asiaankuuluvat tiedot, esitetään tämän päätöksen liitteessä.”

2) Korvataan 2 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Unioni asettaa Latvian saataville 1 969 244 522 euron⁵ suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin. Tämä rahoitusosuus sisältää seuraavat:

- a) 1 640 779 642 euroa, jotka asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022;
- b) 193 721 502 euroa, jotka asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana;
- c) 123 797 035 euroa⁶ asetuksen (EU) 2021/241 21 a artiklan 6 kohdan mukaisesti yksinomaan kyseisen asetuksen 21 c artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin lukuun ottamatta 21 c artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä;
- d) 10 946 343 euroa, jotka siirretään brexit-mukautusvarauksesta tukivälineeseen.

2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Latvian saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Asetuksen (EU) 2021/241 13 artiklan mukaisesti saataville asetetaan 237 380 000 euroa ennakkorahoituksena.

---

⁵ Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Latvian suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdan mukaisista menoista, mainitun asetuksen 11 artiklassa tarkoitetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

⁶ Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Latvian suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdan mukaisista menoista, mainitun asetuksen liitteessä IV a tarkoitetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

Asetuksen (EU) 2021/241 21 d artiklan mukaisesti saataville asetetaan 26 948 676 euroa ennakkorahoituksena. Komissio voi maksaa kyseisen ennakkorahoituksen enintään kahdessa osassa.

Komissio voi maksaa ennakkomaksun ja avustuserät yhdellä kertaa tai useammassa erässä. Erien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.”

3) Korvataan liite tämän päätöksen liitteessä olevalla tekstillä.

2 artikla
Osoitus

Tämä päätös on osoitettu Latvian tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja